

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 15P/49/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6625201785
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lenka Ragačová Černíková
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2025:6625201785.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou Mgr. Lenkou Ragačovou Černíkovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., narodený XX.XX.XXXX, zverený do náhradnej osobnej starostlivosti náhradného rodiča: C. B., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX/XX, XXX XX E., toho času maloletý umiestnený v Liečebno-výchovnom sanatóriu F. X, XXX XX F., v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov: matka G. A., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX/XX, XXX XX E. a otec A. B., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom mesto E., o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Z r u š u j e sa výchovné opatrenie uložené maloletému A. B., narodenému XX.XX.XXXX rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 15P/8/2025-48 zo dňa 07.04.2025, právoplatným a vykonateľným dňa 06.06.2025 pobyt v Liečebno-výchovnom sanatóriu F. X, XXX XX F. za účelom zabezpečenia odbornej pomoci.

II. Z r u š u j e sa rozsudok Okresného súdu Lučenec sp. zn. 5P/3/2021-83 zo dňa 21.04.2021, právoplatného dňa 15.05.2021, ktorým bol maloletý A. B. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti C. B., narodenej XX.XX.XXXX, a to počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Súd n a r i a d ť u j e nad maloletým A. B., narodeným XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v H. E. I. A. G. J., D. XXXX/XX, XXX XX J..

IV. K. G. A., narodená XX.XX.XXXX a otec A. B., narodený XX.XX.XXXX s ú p o v i n n í prispievať na výživu maloletého A. B. minimálnym výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované neploleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona, každý z rodičov samostatne, vždy mesačne do 15.dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet H. E. I. A. G. J., D. XXXX/XX, XXX XX J., počnúc dňom vykonateľnosti tohto rozsudku.

V. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Uznesením Okresného súdu Lučenec sp. zn. 15P/49/2025-14 zo dňa 28.04.2025, právoplatným dňa 30.05.2025 bolo začaté konania o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým A. B., a to na základe predneseného stanoviska náhradného rodiča (v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 15P/8/2025), že sa po návrate maloletého z J. L. F. nedokáže o maloletého naďalej starať, a to predovšetkým z dôvodu vážne zhoršeného zdravotného stavu náhradného rodiča.

2. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 15P/8/2025-48 zo dňa 07.04.2025, právoplatným a vykonateľným dňa 06.06.2025 bolo maloletému A. B., narodenému XX.XX.XXXX opakovane uložené výchovné opatrenie - pobyt v Liečebno-výchovnom sanatóriu F. X, XXX XX F. za účelom zabezpečenia odbornej pomoci, a to do skončenia aktuálneho školského roka 2024/2025, t. j. najdlhšie do 27.06.2025.

3. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec (ďalej len „úrad“) v správe zo dňa 20.05.2025 uviedol, že maloletý A. B. bol rozsudkom Okresného súdu Lučenec pod č. k. 5P/3/2021 zo dňa 21.04.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 15.05.2021 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti matkinej sestre, pani C. B., narodennej XX.XX.XXXX, bytom E., D. XXX/XX.

Uznesením č.k. 15P/12/2024 zo dňa 25.01.2024, vykonateľným dňa 25.01.2024 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne odňal maloleté dieťa A. B. z osobnej starostlivosti náhradného rodiča C. B. a dočasne najdlhšie na šesť mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia zveril maloleté dieťa do starostlivosti H. E. I. A. G. B. B., ul. M. XX, B. B. (ďalej len „CDR“). Maloletý A. bol do CDR prijatý dňa 30.01.2024.

Uznesením č.k. 15P/12/2024 zo dňa 30.08.2024 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zmenil uznesenie Okresného súdu Lučenec č.k. 15P/12/2024 zo dňa 25.01.2024 právoplatné dňa 07.03.2024 a vykonateľné dňa 25.01.2024 v tom zmysle, že dočasne najdlhšie na 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia zveril maloleté dieťa do starostlivosti Liečebno-výchovného sanatória F. X, F. (rozsudkom sp. zn. 15P/12/2024-154 zo dňa 30.08.2024, právoplatným dňa 26.10.2024 bolo maloletému dieťaťu uložené výchovné opatrenie - pobytom v Liečebnom – výchovnom sanatóriu F. na účely zabezpečenia odbornej pomoci, najdlhšie na obdobie 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku).

Rozsudkom sp. zn. 15P/8/2025 bolo uložené maloletému dieťaťu A. B. opakovane výchovné opatrenie na účely zabezpečenia odbornej pomoci – pobytom v Liečebnom – výchovnom sanatóriu F. najdlhšie do 27.06.2025.

Úrad realizoval návštevu maloletého A. v Liečebno-výchovnom sanatóriu F., dňa 06.03.2025 pri ktorom sociálna pracovníčka zariadenia LVS informovala pracovníčky úradu o aktuálnej situácii. Uviedla, že maloletý A. sa zlepšil, je snaživejší, upratuje si izbu, zlepšili sa jeho študijné výsledky a celkovo začal napredovať. Vyjadrila sa, že s A. v zariadení nemajú žiadne problémy, počas jarných prázdnin bol v zariadení, pretože nikto z rodiny neprejavil o neho záujem. Ďalej uviedla, že A. je v kolektíve výbušný, ale mal aj moment, kedy vystupoval v roli mentora a poučoval kamaráta, ako sa má správať. Počas návštevy bol s maloletým vykonaný pohovor, pri ktorom maloletý uviedol, že v zariadení má kamaráta B., K. a K., chodia spolu von a hrajú futbal. Vyjadril sa, že nemá rád vlastivedu. V čase návštev bol maloletý chorý, uviedol, že zvracal a spolu s p. vychovávateľkou navštívili p. doktoru, ktorá mu predpísala lieky a už mu je lepšie. Vyjadril prianie, aby ho z domu niekto kontaktoval, pretože ostatným stále niekto telefonuje iba jemu nie. Uviedol, že by sa rád vrátil ku krstnej C., že už nebude robiť zle, lebo vie že sa mu to neoplatí a bude krstnej aj pomáhať.

Dňa 27.03.2025 sa na úrad dostavila náhradná matka p. C. B. a uviedla, že už nemôže zabezpečovať maloletému A. starostlivosť v dôsledku zhoršenia jej zdravotného stavu.

Počas vykonaného dokazovania na Okresnom súde v Lučenci dňa 07.04.2025 (v konaní sp. zn. 15P/8/2025) pri pohovore maloletý A. požiadal o jeho umiestnenie do CDR B. B.. Na základe jeho požiadavky úrad dňa 23.04.2025 požiadal uvedené zariadenie o jeho umiestnenie. CDR B. B. v odpovedi uviedlo, že maloletého nie je možné prijať.

Dňa 16.04.2025 úrad navštívil zariadenie J. F., v čase návštevy bol maloletý A. na Veľkonočných prázdninách u náhradnej matky p. B. v E.. Pracovníčka zariadenia LVS uviedla, že náhradná matka p. C. B. spolu s matkou maloletého A. E. A. vyzdvihli A. zo zariadenia dňa 14.04.2025 s dátumom návratu 23.04.2025. Pracovníčka zariadenia LVS uviedla, že A. vie fungovať v skupine v učení zaostáva potrebuje asistenciu, jeho správanie je stabilizované, ale je potrebné dbať na pravidelné užívanie liekov. Pracovníčka zariadenia sa vyjadrila, že v prípade zhoršenia správania v zariadení Centra pre deti a mládež vedia A. kedykoľvek prijať naspäť do Liečebno-výchovného sanatória.

Osobný pohovor s maloletým A. bol na tunajšom úrade realizovaný dňa 17.04.2025. Maloletý A. uviedol, že v zariadení mu je dobre, ale chýba mu krstná mama C.. Uviedol, že bol s C. v obchode, kde mu kúpila šľapky, peračník a ponožky. Uviedol, že by chcel krstnú navštevovať častejšie a bol by rád keby bol bližšie, aby mohla po neho krstná častejšie chodiť. Pracovníčka úradu mu vysvetlila, že skúsi osloviť zariadenia v blízkom okolí, najbližšie v J. a v prípade, že ho budú vedieť prijať, či by súhlasil s umiestnením v tomto zariadení. Maloletý sa vyjadril, že určite by bol rád, pretože by ho častejšie navštevovala krstná matka v zariadení a mohol by aj častejšie navštevovať jej domácnosť. Pracovníčka úradu sa ho opýtala, či môže jeho vyjadrenie napísať do správy pre pani sudkyňu, na čo sa vyjadril, že áno a bude rád ak sa to splní.

Úrad na základe požiadavky maloletého A. dňa 28.04.2025 zaslal zariadeniu CDR J. sociálnu správu pred umiestnením do CDR a požiadavku o vyjadrenie sa k prijatiu maloletého. Dňa 16.05.2025 H. J. poslal odpoveď, že maloletého A. môže prijať a vytvoril pre neho rezerváciu miesta v systéme VYSU.

Dňa 28.04.2025 sa na úrad dostavila náhradná matka maloletého A. E. B. a informovala sa o situácii, čo bude s A. po skončení pobytu v LVS F.. Uviedla, že keby bol maloletý A. umiestnený v blízkosti

jej bydliska, vedela by ho častejšie navštevovať v zariadení, ako aj zabezpečovať mu pobyt v jej domácnosti, vždy keď jej to zdravotný stav dovolí.

Matka maloletého G. A. sa o syna zaujíma len sporadicky. Vo februári 2025 sa rozviedla s manželom E. A. a v súčasnosti nie je evidovaná na N. J. a nepoberá žiadne dávky. Chce si vybaviť dávku v hmotnej núdzi, ale pretože je vlastníčkou dvoch motorových vozidiel, nevznikol jej nárok na dávku.

Otec maloletého A. B. je „bezdomovec“, o dieťa sa nezaujíma, podľa udania náhradnej matky požíva vo veľkej miere alkoholické nápoje. Rodičia dieťaťa nemajú vytvorené vhodné podmienky k zabezpečeniu osobnej starostlivosti o maloletého A..

Úrad v závere správy, najmä s prihliadnutím na doručení správu z Liečebno - výchovného sanatória v F. konštatuje, že nariadené výchovné opatrenie – pobyt nariadený na zabezpečenie odbornej pomoci - svoj účel plní a bude prebiehať do 27.06.2025. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a na to, že sa nenašla žiadna dospelá fyzická osoba, ktorá by bola schopná zabezpečiť starostlivosť maloletému A. B., úrad doporučil zrušiť výchovné opatrenie v Liečebno-výchovnom sanatóriu F., zrušiť náhradnú osobnú starostlivosť nad maloletým a nariadiť nad maloletým ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny v J., D. XXXX/XX, rodičov zaviazat' na platenie výživného v minimálnom rozsahu.

4. Na pojednávaní dňa 13.06.2025 boli osobne prítomní len náhradný rodič, matka maloletého a kolízny opatrovník. Otec maloletého dieťaťa nebol prítomný na pojednávaní, doručenie predvolania mala vykázané fikciou, návrh na začatie konania bol otcovi doručovaný osobitným spôsobom podľa § 116 a nasl. Civilného sporového poriadku v spojení s § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku. Preto súd v súlade s § 180 Civilného sporového poriadku v spojení s § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku nariadil pojednávanie v neprítomnosti otca maloletého dieťaťa.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom prítomných účastníkov konania, prečítaním podnetu, uznesenia o začatí konania, správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec zo dňa 20.05.2025 spolu s priloženými listinnými dôkazmi, rozsudku Okresného súdu Lučenec sp. zn. 15P/8/2025-48 zo dňa 07.04.2025, právoplatného a vykonateľného dňa 06.06.2025 o opakovanom uložení výchovného opatrenia, rozsudku Okresného súdu Lučenec sp. zn. 5P/3/2021-83 zo dňa 21.04.2021, právoplatného dňa 15.05.2021 o zverení maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti.

6. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp.zn. 5P/3/2021-83 zo dňa 21.04.2021, právoplatného dňa 15.05.2021 súd zveril maloletého A. B. do náhradnej osobnej starostlivosti C. B., zároveň určil povinnosť rodičom maloletého dieťaťa platiť výživné na maloleté dieťa v minimálnom rozsahu so splatnosťou výživného do 25-tého dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec.

7. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 15P/8/2025-48 zo dňa 07.04.2025, právoplatným a vykonateľným dňa 06.06.2025 bolo maloletému opakovane uložené výchovné opatrenie na účely zabezpečenia odbornej pomoci - pobyt v Liečebno-výchovnom sanatóriu F. X, XXX XX F., najdlhšie do 27.06.2025.

8. Náhradný rodič C. B. na pojednávaní uviedla, že trvá na svojom vyjadrení, že sa o maloletého už viac nedokáže postarať. Prislúbila, že bude maloletého navštevovať v Centre pre deti a rodiny v J., prípadne ho zoberie k sebe na sobotu a nedeľu. Vyjadrila ľútosť nad vzniknutou situáciou, že sa o maloletého viac nedokáže postarať, avšak jej v tom bráni jej zdravotný stav, ktorý nie je dobrý. Uviedla tiež, že počas telefonického rozhovoru maloletý vyjadril radosť, že bude bližšie k rodine a bude môcť na víkendy chodiť k p. C. B..

9. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že výchovné opatrenie uložené maloletému splnilo svoj účel. Vzhľadom na nepriaznivý zdravotný stav náhradnej matky súhlasil so zrušením náhradnej osobnej starostlivosti a nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletým, ktorá sa bude vykonávať v H. J.. Vo vzťahu k úprave vyživovacej povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu počas trvania ústavnej starostlivosti, kolízny opatrovník navrhol túto upraviť v minimálnom rozsahu - 30 % sumy životného minima, keďže u rodičov nie je priestor na úpravu vyživovacej povinnosti vo vyššom rozsahu.

10. Podľa § 47 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „zákon o rodine“), náhradná osobná starostlivosť zaniká

- a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,
- b) smrťou maloletého dieťaťa,

- c) smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
- d) právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
- e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti,
- f) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46.

11. Podľa § 47 ods. 2 zákona o rodine, súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

12. Podľa § 54 ods. 1 zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

13. Podľa § 54 ods. 2 zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 neviedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

14. Podľa § 54 ods. 3 zákona o rodine, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

15. Podľa § 54 ods. 5 zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

16. Podľa § 55 ods. 1 až 3 zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené. Ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konať o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konaní o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti. Súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

17. Podľa § 37 ods. 8 zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

18. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že výchovné opatrenie uložené maloletému dieťaťu splnilo svoj účel. Preto súd uložené výchovné opatrenie výrokom I. rozsudku zrušil.

19. Náhradný rodič odmietol zabezpečovať maloletému osobnú starostlivosť, a to z dôvodu zhoršeného zdravotného stavu náhradného rodiča. Rodičia maloletého dieťaťa nemajú vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečenie starostlivosti o maloleté dieťa, matka sa síce zaujíma o maloletého, avšak nedokáže sa o maloletého postarať, ako sama opakovane poznamenala v predchádzajúcich konaniach. Súhlasila, aby nad maloletým bola nariadená ústavná starostlivosť. Otec neprejavuje o maloletého žiadny záujem. V konaní nebola dohľadaná žiadna iná blízka osoba maloletého, ktorá by súhlasila so zverením maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti. H. E. I. G. J. súhlasilo s prijatím maloletého do predmetného zariadenia, v ktorom bude maloletému poskytovaná adekvátna a celodenná starostlivosť, ktorú maloletý potrebuje.

20. Na základe vykonaného dokazovania, s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, súd dospel k záveru, že nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom je v jeho najlepšom záujme, preto v súlade s § 47 ods. 1 písm. e) zákona o rodine v spojení s § 47 ods. 2 zákona o rodine, veta za bodkočiarkou zrušil rozsudok Okresného súdu Lučenec sp. zn. 5P/3/2021-83 zo dňa 21.04.2021, právoplatný dňa 15.05.2021, ktorým bol maloletý A. B. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti C. B., a to počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, a v súlade s § 54 ods. 2 písm. b) zákona o rodine nad maloletým dieťaťom nariadil ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v H. E. I. A. G. J., D. XXXX/XX, XXX XX J..

21. Podľa § 62 ods. 1 až 5 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

22. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

23. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

24. Podľa § 77 ods. 1 zákona o rodine, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

25. Podľa § 78 ods. 1 až 3 zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

26. Podľa § 81 ods. 1 a 2 zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

27. Súd v súlade s § 62 v spojení s § 81 ods. 1 a 2 zákona o rodine uložil rodičom maloletého dieťaťa povinnosť prispievať na výživu maloletého A. B. mesačným výživným v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, každý z rodičov samostatne, vždy mesačne do 15.dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet H. E. I. A. G. J., D. XXXX/XX, XXX XX J., počnúc dňom vykonateľnosti tohto rozsudku.

28. Keďže účinnosť výchovného opatrenia uloženého maloletému dieťaťu uplynie dňa 27.06.2025 a vo veci nariadenia ústavnej starostlivosti bolo rozhodnuté na pojednávaní dňa 13.06.2025, z hľadiska plynutia procesných lehôt je zrejmé, že výrok rozsudku o nariadení ústavnej starostlivosti v čase ukončenia pobytu maloletého v Liečebno-výchovnom sanatóriu nenadobudne právoplatnosť. Preto súd uznesením sp. zn. 15P/49/2025-53 zo dňa 13.06.2025, vykonateľným dňa 13.06.2025 nariadil neodkladné opatrenie, v zmysle ktorého uložil Liečebno-výchovnému sanatóriu F. X, XXX XX F. povinnosť dňa 26.06.2025 (z dôvodu riaditeľského voľna dňa 27.06.2025 v školskom zariadení, ktoré maloletý v sanatóriu navštevuje) odovzdať maloletého A. B., narodeného XX.XX.XXXX do starostlivosti H. E. I. A. G. J., D. XXXX/XX, XXX XX J..

29. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline, cestou Okresného súdu Lučenec, I. O. XX, XXX XX J..

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku, je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 Civilného mimosporového poriadku, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 Civilného mimosporového poriadku, zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 Civilného mimosporového poriadku, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 Civilného mimosporového poriadku, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 Civilného mimosporového poriadku, na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.